

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 lipca 2024 r.,

sprawy **K. N.**

skazanego z art. 207 § 1 i 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. i art. 191a § 1 k.k. i art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 20 października 2023 r., sygn. akt II AKa 116/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 5 grudnia 2022 r., sygn. akt XVIII K 63/22,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego K. N. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. M. – Kancelaria Adwokacka w Ł. – 1.476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym 23% VAT, z tytułu kosztów obrony w postępowaniu kasacyjnym.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

K. N. został oskarżony o to, że:

„I. w okresie od 17 września 2021 r. do 22 października 2021 r. w Ł. , będąc uprzednio skazanym za podobne przestępstwo umyślne w ciągu pięciu lat od odbycia za nie kary pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym 6 miesięcy, znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją konkubiną K. P. ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa polegającego na używaniu słów wulgarnych, wyzywaniu, stosowaniu groźby pozbawienia życia i zdrowia, przy czym groźba ta wzbudzała u zagrożonej obawę spełnienia, pluł na pokrzywdzoną, bił pięściami po całym ciele i kopał, skakał i bił po głowie, zabierał pokrzywdzonej jej rzeczy w tym telefon, zamykał w pokoju, czym pozbawiał ją wolności oraz dusił, a także stosując przemoc doprowadził ją do poddania się innej czynności seksualnej w postaci masturbowania, którą to czynność utrzymywał telefonem komórkowym wbrew jej woli, przy czym w dniu 16 października 2021 r. po uprzednim związaniu rąk trytytkami i biciu pięściami po głowie doprowadził przemocą pokrzywdzoną do obcowania płciowego oraz w dniu 21 października 2021 r. bijąc po głowie i twarzy, kopiąc obutą stopą po twarzy i ciele założył torebkę foliową pokrzywdzonej na głowę poduszając ją i doprowadzając do utraty przytomności a następnie bił tłuczkiem do mięsa z metalową końcówką po ciele i twarzy i głowie po czym doprowadził przemocą pokrzywdzoną do obcowania płciowego, czym działał ze szczególnym okrucieństwem, w wyniku czego doznała otarć naskórka powłok głowy i prawej kończyny górnej i dolnej, licznych rozległych sińców w powłokach głowy, tułowia oraz kończyn, rozległych wielomiejscowych stłuczeń tkanek miękkich (tj. skóry, tkanki podskórnej oraz mięśni), głowy, tułowia, lewego ramienia, lewego przedramienia i lewej ręki oraz spowodował rozstrój zdrowia w postaci łagodnej niedokrwistości a także masywne stłuczenia tkanek miękkich okolicy lewego stawu łokciowego oraz lewej ręki z upośledzeniem ich ruchomości, co spowodowało naruszenie czynności ruchowej tej kończyny inne niż określone w art. 156 § 1 k.k. trwające dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 207 § 1 i 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. i art. 191a

§ 1 k.k. i art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w okresie od listopada 2020 r. do stycznia 2021 r. w S. , będąc uprzednio skazanym za podobne przestępstwo umyślne w ciągu pięciu lat od odbycia za nie kary pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym 6 miesięcy, działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, stosując przemoc w postaci bicia i podduszania oraz groźbę pobicia, wielokrotnie doprowadził K. P., wbrew jej woli, do obcowania płciowego oraz wykonywania innych czynności seksualnych, tj. o czyn z art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k.”.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2022 r., sygn. akt XVIII K 63/22, Sąd Okręgowy w Łodzi:

1. oskarżonego K. N. uznał za winnego dokonania czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia wypełniającego dyspozycję art. 207 § 1 i 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. i art. 191a § 1 k.k. i art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 197 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 lat pozbawienia wolności,
2. uznał oskarżonego K. N. za winnego dokonania czynu opisanego w pkt II aktu oskarżenia wypełniającego dyspozycję art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności,
3. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych w pkt 1 i 2 wyroku orzekł karę łączną 12 lat pozbawienia wolności,
4. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 22 października 2021 r. godz. 22.15 do dnia 11 marca 2022 r. godz. 22.15,
5. na podstawie art. 41a § 1 k.k. i § 4 k.k. orzekł w stosunku do oskarżonego środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej K. P. na odległość mniejszą niż 200 metrów na okres lat 8,

6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej K. P. 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy.

Sąd orzekł nadto o kosztach sądowych.

Apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który zaskarżając rozstrzygnięcie o karze, na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k., zarzucił „rażącą niewspółmierność kar jednostkowych, a w konsekwencji kary łącznej, które zostały wymierzone oskarżonemu K. N. , nieadekwatnych do stopnia społecznej szkodliwości czynów popełnionych przez oskarżonego, co spowodowało orzeczenie wobec oskarżonego za czyn zarzucany w pkt I aktu oskarżenia kary 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności, za czyn z punktu II aktu oskarżenia 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, oraz orzeczenie w miejsce kar jednostkowych kary łącznej w wysokości 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności, co sprawia, że orzeczone wobec niego kary pozbawienia wolności, nie spełniają celów stawianych karze, zarówno w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej.”

Prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu za czyn zarzucany w pkt I aktu oskarżenia kary 15 lat pozbawienia wolności, za czyn z pkt II aktu oskarżenia kary 8 lat pozbawienia wolności oraz orzeczenie w miejsce kar jednostkowych kary łącznej 20 lat pozbawienia wolności.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył także obrońca oskarżonego. W apelacji wniesionej na jego korzyść orzeczenie z pkt 1 zaskarżył w zakresie uznania winnym oskarżonego popełnienia czynów z art. 207 § 1 i 2 k.k., art. 189 § 1 k.k., art. 191a § 1 k.k. oraz art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k., zaś w zakresie czynu z pkt. 2 - w całości. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

„1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na uznaniu przez Sąd I instancji jako podstawę uznania winy i sprawstwa zarzucanego oskarżonemu czynu z pkt. 1 Wyroku zakresie uznania winnym oskarżonego popełnienia czynów z art. 207 § 1 i 2 k.k., art. 189 § 1 k.k., art. 191a § 1 k.k. oraz art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k. całkowicie w

oparciu o zeznania pokrzywdzonej przy jednoczesnym braku jakichkolwiek innych bezpośrednich dowodów potwierdzających jej wersję wydarzeń,

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przypisaniu przez Sąd I instancji winy i sprawstwa czynu opisanego w pkt. 2 Wyroku także jedynie w oparciu o zeznania K. P. przy jednoczesnym bezpodstawnym uznaniu, iż zeznając kilkakrotnie w toku postępowania II K 349/21 przed Sądem Rejonowym w Sieradzu nie wspomniała o czynach z art. 197 § 1 i 2 k.k., gdyż była przesłuchiwana przez policjantów mężczyzn i wstydziła się opowiedzieć o tych zdarzeniach.”

Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt. 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił nadto „obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 391 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów polegającej na bezkrytycznym daniu pełnej wiary pokrzywdzonej, w sytuacji gdy pozostali świadkowie w tym osoby z najbliższej rodziny pokrzywdzonej przez cały okres objęty zarzutem z pkt. 1 i 2 Wyroku nic nie wiedzieli o zachowaniu oskarżonego zaś ich późniejsza wiedza o nim wynika tylko i wyłącznie z relacji uzyskanej od K. P. co winno skutkować zgodnie z zasadą in dubio pro reo rozstrzygnięciem istniejących wątpliwości na korzyść oskarżonego.”

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów z art. 207 § 1 i 2 k.k., art. 189 § 1 k.k., art. 191a § 1 k.k. oraz art. 197 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 197 § 4 k.k. i czynów z art. 197 § 1 i 2 k.k.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, po przeprowadzonym postępowaniu odwoławczym, wyrokiem z dnia 20 października 2023 r., sygn. akt II AKa 116/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punktach 1, 2 i 3 do podstawy wymiaru kar dodał art. 4 § 1 k.k., a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację na korzyść K. N. wniósł obrońca, który zaskarżając wyrok w zakresie utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu pierwszej instancji, na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa karnego procesowego, to jest art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nienależyte rozważenie podniesionego

w apelacji obrońcy oskarżonego zarzutu, iż Sąd I instancji, bezkrytycznie przypisał walor pełnej wiarygodności pokrzywdzonej, w sytuacji gdy pozostali świadkowie w tym osoby z najbliższej rodziny pokrzywdzonej przez cały okres objęty zarzutem z pkt. 1 i 2 Wyroku nic nie wiedzieli o zachowaniu oskarżonego zaś ich późniejsza wiedza o nim wynikała tylko i wyłącznie z relacji uzyskanej od K. P. co winno skutkować zgodnie z zasadą *in dubio pro reo* rozstrzygnięciem istniejących wątpliwości na korzyść oskarżonego, co świadczy o braku dokonania w najistotniejszym punkcie kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku Sądu I instancji.” W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 października 2023 r. „w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt. 1 i 2” i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temuż Sądowi w tym zakresie.

Odpowiadając pisemnie na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Wzruszenie prawomocnego orzeczenia w drodze kasacji możliwe jest jedynie w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa materialnego lub procesowego, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Przypomnieć również należy, że postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, którego celem jest powtórna kontrola odwoławcza, dlatego też w toku tego postępowania, z założenia, nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary. Niedopuszczalne jest w tym trybie kwestionowanie dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych.

Poczynienie uwag natury ogólnej wiąże się z analizą treści podniesionego przez obrońcę w kasacji zarzutu, który *de facto* stanowi powielenie i przeniesienie na grunt postępowania kasacyjnego zarzutu apelacyjnego, stanowiąc próbę podważenia dokonanych przez Sąd Okręgowy, a w pełni zaaprobowanych przez Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych. Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu kasacji nie

jest władny dokonywać ponownej oceny dowodów i w oparciu o tak przeprowadzoną własną ocenę sprawdzać poprawności dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Stąd też podjęta przez obrońcę skazanego próba skłonienia Sądu Najwyższego do przeprowadzenia kolejnej kontroli odwoławczej jest niedopuszczalna.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, wbrew twierdzeniom obrońcy, dokonał trafnej kontroli odwoławczej, aprobuując dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne oparte na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, nie naruszając reguł odnoszących się do uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego. W sposób wyczerpujący i logiczny wykazał, iż Sąd pierwszej instancji przeprowadził wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia dowody, prawidłowo je oceniając i wywodząc trafny wniosek, że skazany K. N. popełnił zarzucane mu przestępstwa. W uzasadnieniu odniósł się do oceny dowodu z zeznań pokrzywdzonej K. P. wspierając się opinią psychologiczną, jak również opiniami z zakresu medycyny sądowej, czy treścią smsów, które potwierdzały jej zeznania. Dodatkowo miał na względzie zeznania małoletniego B. Ł. , który niejednokrotnie widział zachowanie skazanego względem swojej matki. Odniósł się również m.in. do zeznań matki pokrzywdzonej – E. P. , której ta się zwierzała. Tego zaś, iż Sąd odwoławczy nie podzielił zasadności podniesionego w apelacji zarzutu dotyczącego oceny zeznań pokrzywdzonej, nie można utożsamiać z brakiem należytego rozpoznania apelacji. Powtórzenie w kasacji argumentacji uprzednio przedstawionej w apelacji może być skuteczne tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy nie rozpozna należycie wszystkich zarzutów i nie odniesie się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca. Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje bowiem pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k. wtedy, gdy m.in. stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających tak na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, czego dochowano w niniejszej sprawie. Z kolei zarzut obrazy art. 5 § 2 k.p.k. jakoby Sąd orzekł na niekorzyść skazanego w sytuacji zaistnienia niedających się usunąć wątpliwości wobec bezkrytycznego dania wiary pokrzywdzonej, „w sytuacji gdy pozostali świadkowie, w tym osoby najbliższej rodziny pokrzywdzonej (...) nic nie

wiedzieli o zachowaniu oskarżonego”, nie znajduje żadnego uzasadnienia i stanowi tylko polemikę ze stanowiskiem Sądu odwoławczego. Powtórzyć należy, że Sąd odwoławczy nie znalazł żadnych podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd Okręgowy z tym przedmiocie oceny dowodów z zeznań pokrzywdzonej, jak i poczynionych w oparciu o nią ustaleń faktycznych. Dla zasadności zaś zarzutu obraży art. 5 § 2 k.p.k. nie wystarczy zaprezentowanie przez skarżącego własnych wątpliwości co do stanu dowodu, w tym przypadku zeznań pokrzywdzonej, ale wykazanie, że orzekający w sprawie Sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i nie rozstrzygnął ich na korzyść oskarżonego.

Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi nie umknął fakt, że pokrzywdzona, pomimo złego traktowania przez skazanego i zakończenia postępowania przed Sądem Rejonowym w S. w sprawie II K 349/21, ponownie z nim zamieszkała. Jak podkreślił, mimo jego nagannego zachowania uwierzyła w jego zapewnienia o swojej miłości oraz o tym, że się zmienił. Mimo, że nie było ku temu obiektywnie żadnych podstaw, tkwiła w „nieco irracjonalnym przekonaniu, że partner zmieni się (...)” (k – 1631/tom III).

Mając powyższe na uwadze, kasację obrońcy skazanego K. N. uznać należało za oczywiście bezzasadną i oddalić ją na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

[J.J.]

[ms]